

Срещу понятието за индивидуална същност

Евгени Латинов

Разбирането, че съществуват неща, които имат някакви свойства или се намират в някакви отношения, е изключително базово и съставлява логическата основа на всяко изречение с претенция за истинност, независимо дали то е част от някоя наука, или от всекидневния език. Към това базово разбиране се включва и разбирането, че за да са различни две неща, едното от тях трябва да има свойства или да се намира в отношения, които не са налице при другото. За да се изразявам по-кратко, от тук нататък ще наричам „свойства”, не само свойствата в тесния смисъл на думата, но и отношенията, в които един предмет се намира към дадени предмети. Например като свойство на Платон ще разглеждам не само това, че е философ, но и това, че е учител на Аристотел. И така, изглежда несъмнено основно положение, че за да са различни два предмета *необходимо условие* е едното да има свойство, което другото няма. Ако всички свойства на два предмета са едни и същи, те стават неразличими един от друг и трябва да се разглеждат като един и същ предмет. Въпросът обаче дали притежаването на поне две различни свойства е *достатъчно условие* за това, два предмета да са различни, няма толкова еднозначен отговор. Тук именно е демаркационната линия между есенциализма и антиесенциализма. Привържениците на есенциализма смятат, че някои от свойствата на един предмет са съществени за него, а други не са, докато анти-есенциалистите отказват да приемат такова разграничение. От гледна точка на есенциалистите фактът, че един предмет има свойство, което липсва в друг предмет, все още не означава, че тези два предмета са различни предмети, защото това свойство може да е несъществено – за есенциалистите само съществените свойства са важни за идентичността на един предмет. Напротив за анти-есенциалистите всички свойства на един предмет, са еднакво важни за неговата идентичност, затова ако един предмет има свойство, което липсва в друг, то тези два предмета със сигурност са два различни предмета. Погледнато от гледна

точка на есенциализма, позицията на анти-есенциализма е, че *всички* свойства на един предмет са *съществени* за него. Ясно е обаче, че ако всички неща попадат от едната страна на едно разграничение, самото разграничение става безпредметно. И така, нека обобщим:

Есенциализмът приема, че един предмет има съществени и несъществени свойства и че само съществените свойства са важни за неговата идентичност.

Анти-есенциализмът не прави разлика между съществени и несъществени свойства и смята, че всички свойства на един предмет са важни за неговата идентичност.

Аз ще заема позицията на анти-есенциализма и ще се опитам да приведа аргумент, който в моите очи компрометира използването на понятието за същност на един предмет и разграничението между съществени и несъществени свойства на предметите.

Нека първо определя по-точно понятията, които възнамерявам да критикувам.

Едно свойство се разглежда като *съществено* за един предмет, ако предметът *не би могъл да съществува* без да притежава това свойство. Съответно едно свойство се разглежда като *несъществено* или *акцидентално* за един предмет, ако предметът *би могъл да съществува* и без да притежава свойството. Това може да се обобщи в следната дефиниция:

(1) *Едно свойство е съществено за един предмет тогава и само тогава, когато не е възможно предметът да съществува, без да притежава това свойство.*

Както се вижда, в дефиницията присъства модален израз за възможност. Като използваме символиката на модалната логика, можем да изразим дефиниция **(1)** символно по следния начин:

$$„F \text{ е съществено за } a” =_{\text{def}} „\sim\Diamond(a \text{ съществува} . \sim Fa)”$$

Дясната част на горния израз има формата $\sim\Diamond(p.\sim q)$, която е логически еквивалентна на $\Box(p\supset q)$. Следователно „ $\sim\Diamond(a \text{ съществува} . \sim Fa)$ ” казва същото като

„ $\Box(a \text{ съществува} \supset Fa)$ “. Това ни дава право да перифразираме дефиниция (1) по следния начин:

(2) „ F е съществено за a “ =_{def} „по необходимост, ако a съществува, то a е F “

Тъй като в двете формулировки на дефиницията се използват понятията за възможност и необходимост, удобно е да се възползваме от въведената от Лайбниц семантика на възможните светове, според която едно положение на нещата е необходимо, ако е налице във всеки възможен свят, и е възможно, ако е налице в някакъв възможен свят. Тогава дефиниция (2) ни казва, че едно свойство е съществено за даден предмет, когато във всеки възможен свят в който съществува, предметът притежава това свойство, и че съответно едно свойство не е съществено за даден предмет, когато има възможен свят, в който предметът съществува и няма това свойство.

Индивидуалната същност (или просто *същността*) на един предмет се разглежда като множеството от всички негови *съществени* свойства. Тъй като същността на един предмет трябва да играе ролята на критерий за неговата идентичност, приема се, че ако нещо притежава всички съществени свойства на даден предмет, това нещо трябва да е идентично с този предмет; с други думи че притежаването на съществените свойства на един предмет е достатъчно условие за идентичност с този предмет. Обратното – че един предмет по необходимост притежава всички свои съществени свойства, е ясно от току що дадената дефиниция на съществено свойство, като свойство, което е необходимо присъщо на предмета, ако предметът съществува. Удобно е същността на един предмет, която определихме като *множеството* от всички негови съществени свойства, да не се разглежда като множество, а като свойство. Това може да стане като дефинираме същността на един предмет като *свойството да имаш всички съществени свойства на този предмет*. Ясно е, че нещо има свойството да притежава всички съществени свойства на един предмет *ако и само ако* притежава всички съществени свойства на този предмет, с други думи ако притежава неговата същност. Така че, когато по-нататък говорим за същността на един предмет, ще имам предвид свойството *да притежаваш всички негови съществени свойства*. Характерното за същността е, че да я притежаваш означава да си идентичен с това на което тя е същност.

Сега, след като определих какво по-точно ще разбирам под същност и съществено свойство на един предмет, нека премина към аргумента срещу тях. Аргументът като цяло ще бъде, че въз основа на използването на тези понятия се стига до противоречие.

Едно свойство може да е съществено за един предмет по две на пръв поглед свършено различни причини. Един път причината може да е в думите, втори път причината може да е в самите неща. (1) Причината може да е в думите, ако едно свойство е по необходимост присъщо на даден предмет, защото предикатът, с който се изразява свойството, се съдържа или следва от дефиницията на единичния термин, с който се обозначава предметът. Например можем да смятаме, че *разумно същество* е съществено свойство за Сократ, защото в дефиницията на собственото име „Сократ“ се съдържа или от нея следва предикатът „разумно същество“. Тогава значението на *изразите* „Сократ“ и „разумно същество“ обуславят това, че в един възможен свят нещо не може да е Сократ, без да е разумно същество. (2) Причината може да е в нещата, ако в самия предмет има нещо, което изключва възможността предметът да не притежава свойството. Ще смятаме, например, че в самия Сократ се намира причината *разумно същество* да е съществено свойство за Сократ, ако смятаме, че в самия Сократ има нещо, което изключва възможността той да не е разумно същество, независимо от значението на думите „Сократ“ и „разумно същество“.

Ще разгледам последователно тези две възможности и ще се опитам да покажа, че и при двете възниква проблем, който според мен дискредитира понятията за *същност* и за *съществено свойство*.

Същността като обусловена от значението на думите

Най-общо единичните термини в езика, като „Сократ“ или „най-дълбокия океан на Земята“, служат за обозначаването на някакви обекти. Под *дефиниция на единичен термин* ще разбирам израз, чието значение може да послужи за идентифицирането на предмета, който единичният термин обозначава. Някои единични термини самите имат характеристиката да могат да послужат за идентифицирането на предметите, които обозначават, затова те могат да се разглеждат като дефиниции на самите себе си. Такива са например определените

описания като например „най-дълбокият океан на Земята“. Други единични термини, като например собствените имена („Сократ“), нямат тази характеристика и за тях дефиницията трябва да бъде дадена или с някакво определено описание, или с множество от предикати, за които се приема, че са едновременно истинни най-много за един обект. Идеята на дефиницията на един единичен термин е тя да е истинна за нещото, което единичният термин реферира, и само за него. Затова нещо да попада под дефиницията на един единичен термин означава това нещо да е идентично с предмета, който единичният термин обозначава. Така че в контекста на възможните светове дефиницията на един единичен термин трябва да е истинна във всеки възможен свят само за обекта, който единичният термин обозначава, и за никой друг обект. Следователно всяка дефиниция на един единичен термин трябва да отговаря на условието да е предикат или множество от предикати¹, които заедно са истинни *за най-много един обект във всеки възможен свят*. Нека да наречем предикатите, за които е изпълнено това условие (да са истинни за най-много един обект във всеки възможен свят) „уникални предикати“ и съответно свойствата, които им отговарят, да наречем „уникални свойства“. Ако една дефиниция на един единичен термин не е уникален предикат, би се получил следния проблем: в някакъв възможен свят биха съществували два *различни* предмета, които попадат под дефиницията, но като попадащи под дефиницията на единичен термин те трябва да са идентични с предмета, който единичният термин реферира, в резултат на което се получава, че предметите едновременно трябва да са различни предмети и един и същ предмет. Тъй като функцията на единичните термини е да обозначават неща, в контекста на възможните светове можем да приемем, че всеки единичен термин обозначава нещо, ако не в нашия свят, то в някакъв друг възможен свят. Изискването единичните термини да обозначават нещо в някакъв възможен свят е еквивалентно на изискването техните дефиниции да не са противоречиви предикати. Така че пълното изискване, на което една дефиниция на единичен термин трябва да отговаря, за да бъде такава,

¹ Когато дефиницията се състои от множество от предикати, винаги можем да я сведем до един единствен предикат по същия начин, както по-горе сведохме множеството от всички съществени свойства на един предмет (т.е. неговата същност) до едно единствено свойство, а именно свойството *да притежаваш всички съществени свойства на предмета*. По същия начин дефиниция на един единичен термин, която се състои от множество от предикати, може да се сведе до предиката „за x е истинен всеки предикат от дефиницията“.

е да е уникален предикат, който не е противоречив. Най-лесният начин да се осигури един предикат да бъде уникален, е да започва с израза „единственото нещо което е ...” или да има формата на определено описание, като например „кралят на Франция”, но това не е задължително – един предикат може да е уникален и без да има такава форма. По принцип *всеки непротиворечив уникален предикат може да се разглежда като дефиниция на някакъв единичен термин*, защото освен като *предикати*, уникалните непротиворечиви предикати могат да се разглеждат и като *единични термини*, които обозначават в различните възможни светове предметите, за които са истинни, и в тази си двойственост те са дефиниции на самите себе си. Така например „кралят на Франция” може да се разглежда както като предиката „единственото нещо, което е крал на Франция”, така и като единичният термин, който реферира краля на Франция във всеки възможен свят, в който кралят на Франция съществува. В качеството си на предикат той е дефиниция на себе си в качеството си на единичен термин.

В съответствие със сегашното разбиране за съществените свойства, като почиващи върху значението на думите, ще приемем, че едно свойство е съществено за един предмет, когато предикатът, чрез който изразяваме свойството, *следва* от дефиницията, която даваме на единичния термин, чрез който обозначаваме предмета. Като илюстрация ще разгледам няколко примера.

Първи пример: Може да се приеме като тривиално истинно, че ако кралят на Франция съществува в някакъв възможен свят, той ще бъде крал. Тук свойството *крал* се явява съществено за краля на Франция, защото в единичния термин „кралят на Франция” се съдържа предикатът „крал”, като самият единичен термин играе роля на своя собствена дефиниция. *Втори пример:* На някой може да изглежда очевидно, че свойството да бъде бозайник е съществено свойство за кучето на Шопенхауер. Причината за това най-вероятно е, че тук отново единичният термин „кучето на Шопенхауер” играе ролята на своя собствена дефиниция, като в нея се съдържа предикатът „куче”, от който следва² предикатът „бозайник”. В резултат на това имаме гаранцията, че във всеки възможен свят, в който кучето на Шопенхауер съществува, то ще бъде бозайник.

² Тук говоря за *следване* между предикати. Можем да приемем, че един предикат следва от друг, когато от поне една приемлива дефиниция на единия *логически следва* поне една приемлива дефиниция на другия.

Трети пример: Някои приемат, че свойството *човек* е съществено за Сократ. Вероятно ако тези хора бъдат помолени да дадат дефиниция на единичния термин „Сократ“, предикатът „човек“ или би присъствал в нея, или би следвал от нея. Такава възможна дефиниция на „Сократ“ би била например „древногръцкият философ с това име, за който Платон говори в своите диалози“. В тази дефиниция се съдържа предикатът „философ“, а можем да приемем, че от него следва предикатът „човек“. Това ни дава гаранция, че всеки обект, който попада под дефиницията на „Сократ“ в някакъв възможен свят, ще бъде човек.

Сега сме приели, че едно свойство е съществено за един предмет, когато предикатът, който изразява свойството, следва от дефиницията на единичния термин, с който се обозначава предметът. В съответствие с това трябва да приемем, че *същността* на един предмет е множеството от свойствата, изразявани от предикатите, които следват от дефиницията на единичния термин. По-горе приехме да трансформираме същността, разбрана като множество от свойства, в едно единствено свойство (свойството да притежаваш всички тези свойства). Тъй като дефиницията на един единичен термин е уникален предикат (предикат, който е истинен за най-много един предмет във всеки възможен свят), то и същността на един предмет, при сегашното разбиране, ще е уникално свойство (т.е. свойство, което се притежава от най-много един предмет във всеки възможен свят), както и трябва да бъде.

До тук се опитам да определя по-точно по какъв начин същността на едно нещо може да зависи от значението на единичния термин, с който то се обозначава. Ролята на понятието за дефиниция на единичен термин, което въведох, беше да фиксира по някакъв начин това значение.³

³ Впрочем обвързването на понятието за *същност* с понятието за *дефиниция* е налице още при Аристотел, който е философът въвел понятието за същност на един предмет. Терминът „*essentia*“ е специално създаден от латинските преводачи на Аристотел, за да превеждат с него старогръцките изрази „*to ti en einaí*“ и „*to ti esti*“, които Аристотел употребява в смисъл на същност на едно индивидуално нещо. За същността Аристотел казва, че това е нещо, което се изразява чрез дефиниция. Той обаче, както изглежда, отнася дефинициите по-скоро не към думите, каквото е съвременното разбиране, а към нещата в света, като при това не прави отчетлива разлика между думите, от една страна, и това към което думите се отнасят, от друга. Освен това при Аристотел се получава нещо, което прилича на някакъв вид непоследователност, защото той смята, че дефиницията е само за общото, а не е за индивидуалното, като в същото време смята, че същността се отнася към индивидуалното и че се изказва чрез дефиниция.

Когато разглеждаме съществените свойства на един предмет като зависими от дефиницията на единичния термин, с който предметът се обозначава, веднага възниква проблемът, че на един и същ единичен термин могат да бъдат дадени различни дефиниции, от които да следват различни предикати, а от там в един възможен свят под двете дефиниции да попадат или две различни неща или под едната да попада нещо, а под другата да не попада. Единственият начин да се подходи към това затруднение, който аз виждам, е да не се позволява за един и същ единичен термин да има различни дефиниции, като например се въведе изискването, когато понятието за същност се употребява в някакъв контекст, за всички единични термини в този контекст да има предварително приета дефиниция. Не мисля обаче, че това ще е достатъчно за да отстрани напълно проблема. Във всеки случай, това би било проблем само за тези (ако изобщо има такива), които приемат понятието за същност и смятат, че то произхожда от значението на единичните термини. Аз самия не приемам понятието за същност. Обаче дори и да приемем, че този проблем може да бъде заобиколен по някакъв начин, има един друг проблем, който, както ми се струва, не може да бъде заобиколен. Нека да видим кой е той.

Всеки предикат от вида „единственото нещо, което е ...” е едновременно единичен термин и своя собствена дефиниция. Следователно, стига предикатът да не е противоречив, свойството, което той изразява, трябва да е същност на някакъв предмет, който съществува в някакъв възможен свят. Тогава да разгледаме например предикатите „единственото нещо, което е червено” и „единственото нещо, което е червено и сферично”. Можем да приемем, че има някакъв възможен свят w_1 , където съществува едно единствено червено нещо a , което освен това *не* е сферично, и че също така има друг възможен свят w_2 , където съществува едно единствено червено нещо b , но то е сферично. Очевидно w_1 и w_2 трябва да са два различни възможни свята, защото в единия има червено и сферично нещо, а в другия няма. Както a (от света w_1), така и b (от света w_2) попадат под дефиницията „единственото нещо, което е червено” и значи и двете имат същността, определена от този предикат. След като имат една и съща същност, a и b трябва да са едно и също нещо. От друга страна, b (от света w_2) попада под дефиницията „единственото нещо, което е червено и сферично”, но под тази дефиниция не попада a (от света w_1), защото то е червено, но не е

сферично, и значи b (от света w_2) има същност, която a (от света w_1) не притежава. Но тогава b не е идентично с a . Получава се, че a и b едновременно са и не са идентични. Тук проблемът вече не е, че един и същ единичен термин има две различни дефиниции, защото става въпрос за два различни единични термина. Освен това и двата изрази са коректни дефиниции на единични термини, защото са уникални непротиворечиви предикати – под тях попада най-много едно нещо във всеки възможен свят.

Този проблем може да се възпроизведе с всяка дефиниция на единичен термин, не само с дефинициите, които имат формата „единственото нещо, което е ...“ или формата на определено описание. Защото нека „ F “ е произволен непротиворечив уникален предикат (например, следвайки Крипке, можем да приемем, че това е предикатът „...е организъм и произхожда от родителите R_1 и R_2 “; този предикат няма формата на „единственото нещо, което е ...“ или формата на определено описание). Тогава можем да изберем произволен предикат „ G “, който нито следва от „ F “, нито противоречи на „ F “, т.е. това е предикат, който отговаря на акцидентално свойство на предмета попадащ под „ F “ (в примера с организъм, произхождащ от родителите R_1 и R_2 , това може да е например предикатът „...е автор на известен роман“). Тогава разглеждаме предикатът „ F и G “ (в нашия пример – „...е организъм, който произхожда от родителите R_1 и R_2 , и е автор на известен роман“). Този предикат също е уникален, тъй като при добавянето на произволен предикат към уникален предикат, резултатът отново е уникален предикат. От друга страна, тъй като нито „ F “, нито „ F и G “ са противоречиви предикати, можем да приемем, че има възможни светове, в които нещо попада под тях. Следователно както „ F “, така и „ F и G “ отговарят на условието да са дефиниции на единични термини и значи изразяват свойства, които определят същността на някакви неща. Тогава нека за обекта b от света w_2 са истинни както предикатът „ F “, така и предикатът „ G “, а за a от света w_1 е истинен „ F “, но не е истинен „ G “. Получаваме точно същото, което получихме по-горе. Взимайки предвид същността, определена от „ F “, получаваме, че a е идентично с b . Взимайки предвид същността, определена от „ F и G “, получаваме, че a не е идентично с b .

Същността като намираща се в самите неща

Нека сега разгледаме другата възможна алтернатива. Причината едно свойство да е съществено за един предмет да не е в дефиницията на единичния термин, с който обозначаваме предмета, а да е в самия предмет. Тук идеята е не да тръгнем от дефиницията на единичния термин, която е някакъв предикат, за да определим кои обекти в различните възможни светове попадат под нея, а обратно, идеята е да определим кои са съществените свойства на предмета, като тръгнем от самия него. Изходната точка е, че не това, кои са съществените свойства на предмета, определя кой е предмета, а че това, кой е предметът, определя кои са съществените му свойства. Как обаче по-определено може да стане това? Както изглежда, по следния начин. Предметът просто съществува в някакво подмножество на множеството на всички възможни светове. Съществените свойства на предмета по дефиниция са тези, които той притежава във всеки възможен свят, в който съществува. А същността му, която отговаря на множеството от съществените му свойства, в съответствие с начина, по който я дефинирахме по-рано, ще е свойството да имаш всяко от съществените свойства на предмета. Такова свойство-същност има и то е уникално.⁴ Погледнато по този начин, определянето на множеството от възможни светове, в които предметът съществува, заедно с посочването на това, кой точно е предметът в тях, детерминира коя е същността му. Преди беше обратно – същността на предмета определяше в кой възможен свят съществува и кой точно е той в различните възможни светове. Преди посоката на детерминиране беше следната:

(1) дефиниция на „*a*” → (2) същност на → (3) множество от възможните светове, в които *a* съществува, заедно с определянето на това, кой обект е *a* в тях

(Дефиницията на единичния термин „*a*” е някакъв предикат, който изразява някакво уникално свойство, което се разглежда като същност на предмета *a*. От своя страна притежаването на това уникално свойство играе ролята на критерий

⁴ Има, защото, ако означим предмета с „*a*”, свойството *да си идентичен с a* се притежава от *a* във всеки възможен свят, в който *a* съществува. Значи съществува поне едно съществено свойство на *a*. Уникално е, защото точно това свойство не се притежава от никой предмет различен от *a* в никой възможен свят и значи никой различен от *a* предмет в никой възможен свят не може да притежава всички съществени свойства на *a*.

за това, дали предметът a съществува в някакъв възможен свят и кой точно е той.)

Сега посоката на детерминиране е следната:

(1) множество на възможните светове, в които a съществува, заедно с определянето на това, кой обект в тях е a → (2) същност на a

(Тръгва се просто от разпръснатите в различни възможни светове съществувания на предмета a , т.е. от множеството от възможните светове, в които a съществува, заедно с определянето на това, кой е предметът a в тях. Част от свойствата, които a притежава в тези различни възможни светове, са такива, че a ги притежава във всеки възможен свят, в който съществува. По дефиницията на съществено свойство това са точно съществените свойства на a . По този начин получаваме множеството от всички съществени свойства на a , което от своя страна определя същността му.)

Този втори подход, при който се приема, че съществуването на предмета в някакъв смисъл „предхожда“ неговата определеност или същност, както ми се струва, е подходът, който има като най-известен свой представител Крипке. Крипке въвежда така наречения „ригиден дезигнатор“ („твърд обозначител“), който е такъв единичен термин, който изначално реферира един обект в различните възможни светове, като това рефериране не зависи от свойствата, които предметът има. В същото време Крипке принципно се противопоставя на разбирането, че свойствата на предмета са критерия за неговата идентичност.

Определено може да се каже, че вторият подход изглежда по-перспективен за поддръжниците на есенциализма. Освен че тук нямаме неудобството различните дефиниции на един и същ единичен термин да определят различни същности на един и същ предмет, но на пръв поглед изглежда, че този подход избягва горния проблем, при който два предмета се оказват едновременно различни предмети и едни и същ предмет. Както ще се опитам да покажа обаче, това е само на пръв поглед.

Нека видим първо защо може да изглежда, че този подход може да се изплъзне от горния проблем. Нека се опитаме да приложим същия аргумент. Приемаме, че F

е същността на някакъв предмет a и че G е произволно акцидентално свойство на този предмет. Тогава, тъй като свойството F е уникално и непротиворечиво свойство, също и ' F и G ' ще бъде уникално и непротиворечиво свойство. Това ни дава право да разглеждаме ' F и G ' като същност на това, което го притежава. Тогава получаваме предишния проблем: разглеждаме възможен свят, в който предметът a съществува, но не притежава свойството G , и друг възможен свят и предмет b в него, който притежава и F , и G . Тогава, тъй като b притежава същността на a F , то $b = a$, но тъй като a не притежава същността на b ' F и G ', то $a \neq b$. Получава се, че a и b едновременно са идентични и не са идентични.

Сега обаче защитникът на есенциализма може да отрече, че ' F и G ' е същност на нещо, или, което е същото, може да отрече, че съществува обект b , който притежава свойството ' F и G ' във всеки възможен свят, в който съществува. Тъй като неговият подход е първо да постулира кои обекти съществуват и едва на базата на това да определи кои са техните съществени свойства, а от там и тяхната същност, сега той може да постулира още в самото начало, че a съществува, не обаче и b , а от там да отрече, че ' F и G ' е същност на нещо. За него ' F и G ' е просто конюнкцията на една същност и едно акцидентално свойство и въпреки че ' F и G ' е уникално свойство, то не е същност на нищо. По този начин защитникът на есенциализма отрича, че всяко уникално и непротиворечиво свойство е същност на нещо.

Нека видим защо това не е реален изход от проблема. Приели сме, че множеството от възможните светове, в които a съществува, заедно с определянето, кой обект в тези възможни светове е a , определя коя е същността на a , а не обратно. Това множество от възможни светове заедно с определянето, кой обект е a в тях, се дава от някакво множество от наредени двойки:

$$W = \{(w_1, I_1), (w_2, I_2), \dots\}$$

където w_1, w_2, \dots са възможните светове, в които a съществува, а I_1, I_2, \dots са идентифициращи функции, които посочват a в съответния възможен свят. Можем да си мислим за I_i като за функция, чиито аргументи са обектите от света w_i , и

която дава стойност И за a и Н за всичко останало.⁵ Ако свойството F е същността на a , посоката на това, кое кое определя сега е:

$$W \rightarrow F$$

W определя в кои възможни светове a съществува и кое е a във всеки от тях. Въз основа на W автоматично се определя същността на a F . Множеството W се постулира, то не се определя с оглед на свойствата на a , а значи и на същността на a F . Ако W се определяше с оглед на F (т.е. ако отговорът на въпроса „В кои възможни светове има нещо, което притежава свойството F ?“ определяше w_1, w_2, \dots (възможните светове, в които a съществува), а отговорът на въпроса „Кое нещо притежава свойството F в света w_i ?“ определяше за кое нещо I_i има стойност И (т.е. определяше кой точно е обектът a в света w_i), тогава посоката на определяне щеше да бъде $F \rightarrow W$.

И така, това което ми се струва важно тук е, че това, кое е множеството W , отговарящо на съществуването на един обект, се постулира. Постулират се както възможните светове w_1, w_2, \dots , в които обектът съществува, така и идентифициращите функции I_1, I_2, \dots , които определят кой точно е въпросният обект в тези възможни светове. Никакви съображения относно това, какъв е обектът, т.е. какви свойства притежава, не могат да играят роля при определянето на множеството W , защото в момента в който такива съображения започнат да играят роля, посоката на определяне става $F \rightarrow W$.

Но тогава всичко, което е нужно, за да приемем един обект със своя същност като съществуващ, е да определим такова множество от възможни светове и идентифициращи функции към тях, които фиксират въпросния обект. Щом е така, какво ни пречи да определим това множество, като изберем възможните светове w_1, w_2, \dots да са точно възможните светове, в които има нещо, което притежава свойството ' F и G ', а идентифициращите функции към тези светове I_1, I_2, \dots да определим така, че да имат стойност И точно за нещата, които имат свойството ' F и G ' в тях. Колкото сме имали право да определим множеството от възможни светове и идентифициращи функции по такъв начин, че то да отговаря на

⁵ Връзката между множеството W и понятието за *ригиден дезигнатор* на Крипке е, че всичко което е нужно за да конституираме един символ като ригиден дезигнатор, е да кажем кой е символът и кое е множеството W .

съществуването на обекта a със същност свойството F , толкова имаме право да определим множеството от възможни светове и идентифициращи функции така, че то да отговаря на съществуването на обекта b със същност свойството $\ulcorner F$ и $G\urcorner$. Тъй като става въпрос за *постулиране* на съществуването на обект без оглед на неговата качествена определеност, т.е. за просто фиксиране на едно множество от възможни светове и идентифициращи функции към тях, между двете определяния на някакъв възможен обект няма никаква разлика и следователно колкото a има право на съществуване, толкова и b има такава. Тъй като обаче фактът на съществуването на a и b автоматично определя същността им съответно като F и $\ulcorner F$ и $G\urcorner$, от там получаваме проблема с $a = b$ и $a \neq b$.

Ако погледнем ретроспективно към двата подхода – към първия, при който същността се разглеждаше като зависима от значението на единичните термини, и към втория, при който същността се търсеше в самия предмет, ще видим, че тези два подхода не са толкова различни. При първия подход дефиницията на един единичен термин детерминираше същността на един обект, която от своя страна детерминираше в кои възможни светове съществува обектът и кой е той в тях. При втория подход това, в кои възможни светове съществува обектът и кой точно е той в тях, детерминираше неговата същност. Същността е някакво уникално непротиворечиво свойство, на което в езика отговаря уникален непротиворечив предикат. Този предикат може да бъде използван като дефиниция на единичен термин, който да обозначава обекта, от който тръгнахме. При двата подхода имаме една и съща верига от преходи – различна е само посоката в която я извървяваме.

Двата подхода са двете страни на една и съща монета. Понеже не са нещо различно, и при двете се появява момент на произволност или на свобода. При първия това е моментът, че можем да конструираме и използваме каквито си искаме единични термини, с каквото си искаме значение, стига само да не са противоречиви. Когато не са противоречиви, те обозначават различни възможни обекти. При втория подход тази свобода или произволност се проявяваше като свободата да фиксираме какъвто си искаме възможен обект, дори и да нямаме още дума или израз за него. Но дали ще тръгнем от възможен обект и ще стигнем до точна дефиниция на единичен термин, който го обозначава, или ще тръгнем от

точна дефиниция на единичен термин и ще стигнем до възможния обект, който попада под нея, и при двете става въпрос за едно и също нещо, погледнато от различен ъгъл. За да избегне аргумента, който приведохме, есенциализмът или трябва да ни лиши от свободата да конструираме и използваме каквито си искаме единични термини, стига те да не са противоречиви, или, което е същото, да ни лиши от свободата да разглеждаме като обекти, всички възможни обекти.

Като заключение: независимо как схващаме понятието за индивидуална същност на един предмет – дали го схващаме като базирано на значението на единичните термини, с които обозначаваме нещата, или като намиращо се в самите неща, използването на това понятие или води до противоречие, или напълно произволно ни задължава да не разглеждаме всички възможни обекти като обекти. Това според мен компрометира самото понятие. От своя страна отказът от използването на понятието за същност на един предмет обезсмисля и разграничението на свойствата му на съществени и несъществени. Защото в момента, в който се откажем от понятието за същност, с това започваме да разглеждаме *всички* свойства на предмета като еднакво важни за неговата идентичност, с други думи *всички* свойства започват да бъдат съществени, но щом *всички* свойства са съществени, с това отпада смисълът от разграничението изобщо между свойствата на съществени и несъществени.